

Odbor informačních služeb

Vážený pan

.....

V Praze dne 22. 09. 2017

Zn.: Z-09102-CEN-17

Počet listů/příloh: 2/0

Vyřizuje: Mgr. Štěpánka Zelenková

Tel.: 274 052 430

E-mail: stepanka.zelenkova@czso.cz

Věc: Odpověď na žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. ze dne 11. 09. 2017

Vážený pane,

v odpovědi na Vaši žádost dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, týkající se bezpečnosti zpracování volebních výsledků uvádím následující:

1. *Jak funguje proces od hlasování, počítání hlasovacích lístků ve volebních komisích po oficiální vyhlášení výsledků voleb*
2. *Jak je zabezpečeno nakládání s výsledkovými informacemi v jednotlivých krocích zpracování, aby nebylo možno tyto informace manipulovat*

ad 1.

Provedení voleb se vždy řídí příslušnou legislativou; v případě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se řídí zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR, ve znění pozdějších předpisů, volba prezidenta republiky se řídí zákonem č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Hlasování probíhá dle příslušného volebního zákona, ve volebních místnostech v okrscích, které stanovují starostové obcí, a pod dohledem okrskových volebních komisí, jejichž členové nejsou pracovníky ČSÚ. Po ukončení hlasování přistoupí okrskové volební komise (dále „komise“) ke zjištění výsledků hlasování v okrsku. Odpečetí volební schránky, podle zákona a metodiky ČSÚ posoudí platnost hlasovacích lístků a hlasů, spočítají platné hlasy pro strany a tzv. přednostní hlasy pro kandidáty, u kterých voliči zakroužkováním čísla kandidáta vyznačili, že jim dávají přednost. Zjištěné údaje zapíše komise ručně do formuláře nebo vloží do programového vybavení ČSÚ a vytiskne. Správnost údajů v ručně vyplněném nebo z programového vybavení vytištěném formuláři potvrdí svými podpisy všichni členové komise, a to na dvou stejnopisech. Jeden stejnopis, případně včetně elektronické verze, pokud bylo použito programové vybavení, předá komise na přebírací místo ČSÚ u příslušného pověřeného obecního úřadu (v případě zahraničních okrsků jde o chráněný přenos na pracoviště u Ministerstva zahraničních věcí). V této fázi jsou výsledky hlasování v okrsku zjištěny (rozhodnutí komise je konečné, další volební orgány v průběhu zpracování výsledky nepřezkoumávají, a po jejich převzetí na přebíracím místě ČSÚ proběhne pouze sumarizace za příslušná území a dle postupu uvedeného v zákonu zjištění výsledku voleb). Na přebíracím místě ČSÚ projde zápis kontrolou formálních náležitostí (především podpisy členů komise a úplnost zápisu) a kontrolou logických vazeb mezi údaji. Ručně zapsané formuláře jsou převedeny do elektronické podoby. Okrsková volební komise dostane opis údajů převzatých do dalšího zpracování a má možnost porovnat tento opis se svými zjištěnými údaji. Údaje konkrétního okrsku jsou zároveň zveřejněny v prezentačním systému ČSÚ přístupném veřejnosti na adrese www.volby.cz. I zde je může komise zkontrolovat. Poté, co jsou převzaty údaje od všech komisí, je přistoupeno k výpočtům vedoucím přesně podle zákona ke zjištění výsledků voleb a k přidělení mandátů (v případě volby prezidenta ke zjištění postupujících kandidátů nebo vítěze volby). Výstupem je zápis o výsledku voleb (či volby), který

je předložen Státní volební komisi. Po schválení jsou výsledky voleb vyhlášeny zveřejněním ve Sbírce zákonů. ČSÚ na stránce volby.cz zveřejňuje údaje v detailu za jednotlivé volební okrsky. Ve formátu „open data“ jsou na portálu volby.cz veškeré zjištěné údaje a potřebné číselníky dostupné komukoliv pro prezentační i analytické účely a umožňují tak i kontrolu vyhlášených výsledků voleb.

Více k systému zjišťování a zpracování výsledků voleb:

https://www.czso.cz/csu/czso/zavazny_system_zjistovani_a_zpracovani_vysledku_voleb_a_vysledku_hlasovani_v_celostatnim_referendu

Více k práci komise v metodickém dokumentu *Pokyny pro postup okrskových volebních komisí*:

<https://www.czso.cz/csu/czso/volby-2017>

https://www.czso.cz/documents/10180/62940272/pokyny_ovk_ps_2017.pdf/2582f96e-ff29-4965-ad55-4cf99d4973be?version=1.1

ad 2.

Na úrovni zpracování v okrskové volební komisi mají kandidující subjekty ze zákona možnost nominovat členy komise a zajistit tak dohled nad prací okrskové volební komise při průběhu hlasování, zjišťování výsledků hlasování v okrsku a předání zjištěných výsledků na přebíracím místě ČSÚ k dalšímu zpracování, kde jsou implementovány další kontrolní mechanismy. Základním momentem zpracování a zároveň jedním z kontrolních mechanismů je skutečnost, že výsledky hlasování v okrsku jsou definitivně zjištěny podepsáním zápisu všemi členy okrskové volební komise a v průběhu zpracování je již žádný z volebních orgánů nepřezkoumává a nemění. O tom se může komise přesvědčit porovnáním zjištěných údajů s opisem dat, který komise dostane na přebíracím místě ČSÚ po jejich uložení do systému, nebo porovnáním údajů kdykoliv během voleb i po jejich skončení s prezentačním systémem na internetové adrese www.volby.cz.

Poté, co každá okrsková volební komise sečte výsledky, může zvolit jednu z možností

- výsledky vložit do programu pro pořízení okrskových výsledků – výstupem je vytištěný zápis a soubor s výsledky v elektronické podobě na nosiči dat,
- zapsat výsledky ručně – výstupem je vyplněný formulář (zápis) v listinné podobě.

Při vytváření zápisu komise spočítá celou řadu kontrolních součtů a násobků, které jsou následně využívány při pořízení údajů do elektronické formy v procesu převzetí na přebíracím místě. V případě vložení výsledků do programu je při ukládání dat a tisku zápisu automaticky vypočítáno tzv. sumární kontrolní číslo souboru po pořízení na okrsku, které následně provází výsledky v průběhu celého zpracování. Po vytvoření a podepsání zápisu doručí okrsková volební komise výsledky na přebírací místo ČSÚ, kde se

- výsledky z ručně vyplněného zápisu vloží do aplikace, zkontrolují kontrolní součty a násobky a je vypočteno sumární kontrolní číslo souboru po pořízení na přebíracím místě,
- data pořízená již na okrsku programem se nahrají, je zkontrolováno sumární kontrolní číslo souboru po pořízení na okrsku proti vytištěnému na zápisu a při uložení je spočteno sumární kontrolní číslo souboru po pořízení na přebíracím místě,
- po následném nahrání okrskových dat do zpracovatelského programu je do souboru doplněno i sumární kontrolní číslo souboru po zpracování a současně i další kontrolní číslo,
- soubory jsou vyhrazeným komunikačním kanálem odeslány do ústředí ČSÚ.

Pověření členové okrskových volebních komisí po odevzdání výsledků na přebíracím místě obdrží Opis výsledků hlasování v okrsku převzatých na přebíracím místě a Protokol o bezchybném uložení dat, na němž jsou uvedena kontrolní čísla. Díky výše popsaným opatřením, je možné na základě žádosti kompetentního orgánu provést rekonstrukci a kontrolu průběhu zpracování. Okrskové komise mají možnost si opis převzatých údajů přímo na místě zkontrolovat a porovnat s vlastním podepsaným zápisem o výsledku hlasování v okrsku. Zároveň mají možnost zkontrolovat údaje v prezentačním systému pro veřejnost na portálu volby.cz, kde se výsledky hlasování publikují v reálném čase.

S pozdravem